

Η είσοδος του Αλεξάντερ Λεμπέντεβ στη βρετανική υψηλή κοινωνία ήταν έκπληξη για μια χώρα που έχει συνδέσει τους Ρώσους επιχειρηματίες με εκβιασμούς, περιέργες δολοφονίες και υπερπληθωρισμό στην αγορά ποδοσφαίρου.

Ο πρώην πράκτορας της KGB έχει τον τρόπο του να γοητεύει όσους συναναστρέφεται και στα διάσημα πάρτι του παρελαύνουν από τη Ναόμι Κάμπελ και τον Ελτον Τζον μέχρι τον Σαλμάν Ρούσντι και τη Μάργκαρετ Θάτσερ.

Ο Ρώσος μεγιστάνας αγόρασε νωρίτερα φέτος την ιστορική βρετανική εφημερίδα «Evening Standard», έγινε δεκτός από τον Γκόρντον Μπράουν στην Ντάουνινγκ Στριτ και σκέφτεται να μπει ακόμη πιο βαθιά στα βρετανικά μίντια αγοράζοντας την εφημερίδα «Independent».

Ποιος είναι όμως ο Ρώσος ολιγάρχης που έσπασε τα στερεότυπα; Πώς έκανε τα λεφτά του και τι ρόλο έπαιξαν -αν έπαιξαν- οι διασυνδέσεις του με την KGB;

Ο Αλεξάντερ Λεμπέντεβ γεννήθηκε το 1959 στη Μόσχα από οικογένεια που ανήκε στη σοβιετική ιντελιγκέντσια. Ο πατέρας του ήταν καθηγητής Οπτικής Μηχανικής στο Πανεπιστήμιο Μπάουμαν και η μητέρα του δασκάλα, γεγονός που συνέβαλε στο να πάρει από νωρίς ισχυρές βάσεις στην εκπαίδευσή του. Σπούδασε οικονομικά και μετά την αποφοίτησή του δούλεψε στο Ινστιτούτο Οικονομικών του Παγκόσμιου Σοσιαλιστικού Συστήματος, όπου έκανε το διδακτορικό του με θέμα «Το πρόβλημα του εξωτερικού χρέους και οι προκλήσεις της παγκοσμιοποίησης». Τότε δεν μπορούσε να φανταστεί ότι οι σπουδές του θα γίνουν όχημα για να ξεκινήσει, δεκαπέντε χρόνια αργότερα, να χτίζει την αυτοκρατορία του. Σύντομα μεταπήδησε στην KGB, όπου εργάστηκε για ένα διάστημα μέχρι που μετατέθηκε στο γραφείο της σοβιετικής πρεσβείας στο Λονδίνο. Αν και είχε το βαθμό του γραμματέα, οι συνάδελφοί του γρήγορα κατάλαβαν ότι ο Λεμπέντεβ ήταν ο άνθρωπος της KGB στη Βρετανία. Ο ίδιος, σε συνέντευξή του στη βρετανική εφημερίδα «Guardian», είχε πει ότι η δουλειά του στο Λονδίνο ήταν να παρακολουθεί την πολιτική σκηνή και να συντάσσει οικονομικές αναλύσεις. Για τη συγκεκριμένη περίοδο της ζωής του ο Λεμπέντεβ δεν μετανιώνει και έχει πει ότι η KGB που γνώρισε δεν είχε να κάνει σε τίποτα με την KGB

Alexander Lebedev

Από την KGB στη Θάτσερ

Ο μόνος Ρώσος μεγιστάνας που κατέκτησε τα βρετανικά μέσα ενημέρωσης και απέκτησε αποκλειστική άδεια... αντιπολίτευσης από τον Πούτιν

ΚΩΣΤΑΣ ΠΛΙΑΚΟΣ
pliakosk@e-typos.com

της σταλινικής εποχής. Μετά ήρθε το '89 και η πτώση του τείχους. Το χάος, που επικράτησε στην πρώην Σοβιετική Ένωση, δημιούργησε ευκαιρίες ανοίγοντας παράλληλα την πόρτα στη διαφθορά. Ο Λεμπέντεβ έφυγε από την KGB το 1992 υπό αδιευκρίνιστες συνθήκες, ωστόσο η πιο πιθανή εξήγηση ήταν ότι εξαναγκάστηκε σε παραίτηση γιατί είχε ιδρύσει λίγο νωρίτερα την πρώτη του εταιρία. «Ο κόσμος των επιχειρήσεων είναι πολύ πιο συναρπαστικός από αυτόν των κατασκόπων», θα πει χρόνια μετά. Επιστρέφοντας στη Ρωσία, άρχισε να επενδύει σε ομόλογα και χρηματοοικονομικά προϊόντα υψηλού ρίσκου στη Λατινική Αμερική και την Αφρική. Ήταν από τους λίγους στη Ρωσία, εκείνο το διάστημα, που μπορούσαν να καταλάβουν τη λειτουργία των συγκεκριμένων αγορών. Αφού

Είχε πει ότι
«ο κόσμος των
επιχειρήσεων
είναι πολύ πιο
συναρπαστικός
από αυτόν των
κατασκόπων»

συγκέντρωσε το πρώτο του μικρό κεφάλαιο, εν μέσω του γενικότερου χάους που ακολούθησε την κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης και με τη βοήθεια των γνωριμιών του στην KGB, αγόρασε τη National Reserve Bank, μια μικρή επενδυτική τράπεζα. Η NRB εξελίχθηκε σε μία από τις πιο ισχυρές τράπεζες της χώρας και μία από τις δύο που επιβίωσαν στη διάρκεια της οικονομικής κρίσης του 1998 επί προεδρίας Γέλτσιν.

Επειτα από μια σύντομη πορεία στην πολιτική ως μέλος της Δούμας, ο Λεμπέντεβ επέστρεψε στον κόσμο των επιχειρήσεων και άρχισε γρήγορα να επεκτείνεται σε διαφορετικούς κλάδους. Απέκτησε μερίδιο στην αεροπορική εταιρία Aeroflot και στον ενεργειακό κολοσσό Gazprom, μπήκε στο Real Estate, και σε συνεργασία με τον Μιχαήλ Γκορμπατσόφ ίδρυσε την εφημερίδα «Νόβαγια Γκαζέτα», η οποία θεωρείται σήμερα η πιο ανεξάρτητη φωνή στα ρωσικά Μέσα. Στη δημοσιογραφική ομάδα της εφημερί-

δας ανήκε και η Άννα Πολιτκόφσκαγια, σφοδρή επικρίτρια του Βλαντιμίρ Πούτιν, που δολοφονήθηκε τον Οκτώβριο του 2006.

Ο Λεμπέντεβ σήμερα φιγουράρει στη λίστα Forbes με προσωπική περιουσία 3,1 δισεκατομμύρια δολάρια. Αν και τον περισσότερο χρόνο του τον περνά στη Ρωσία, διαθέτει σπίτια σε Βρετανία, Γαλλία και Ιταλία και μετακινείται μόνο με το ιδιωτικό του τζετ. Όσο για τις σχέσεις του με τον Βλαντιμίρ Πούτιν, αυτές βασίζονται μάλλον στις αμοιβαίες εξυπηρετήσεις. Ο Λεμπέντεβ στήριξε τον Πούτιν τα πρώτα χρόνια της εκλογής του και σήμερα είναι ένας από τους ελάχιστους Ρώσους ιδιοκτήτες Μέσων που μπορεί να κάνει προσωπικές επιθέσεις στον Ρώσο πρωθυπουργό. Πολλοί όμως εκτιμούν ότι ο Λεμπέντεβ αποτελεί κατά κάποιον τρόπο μια διαπιστευμένη από το Κρεμλίνο αντιπολίτευση, η οποία μπορεί να κάνει τη δουλειά της χωρίς να υπερβαίνει την κόκκινη γραμμή.